

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 6P/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815202564
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ružena Vašková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815202564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou, samosudkyňou JUDr. Ruženou Vaškovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. U. X., O.. XX.XX.XXXX, V. G. XXX/X,X., t.č. Detský domov DKD DRaK, K Potoku 3, Prešov zast. kolíznym opatrovníkom U. D., P. Z. F., dieťa rodičov: Y. M., O.. XX.XX.XXXX, V. G. XXX/X, X. R. L. X., O.. XX.XX.XXXX, V. G. XXX/X, X. na návrh navrhovateľa, Úrad práce soc. vecí a rodiny, odd. SPO detí a sociálnej kurately Vranov nad Topľou v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti taktó

rozhodol:

Súd nariaďuje u maloletej U. X., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., G. XXX/X ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove DKD DRaK, Diamantová 5, Košice, v zariadení Detský domov DKD DRaK, K Potoku 3, Prešov.

Súd rodičov maloletej U. X. zaväzuje platením vyživovacej povinnosti v sume 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov povinný zasielať do každého 25. dňa toho ktorého mesiaca na účet Detského domova DKD DRaK, Diamantová 5, Košice od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhala rozhodnutia podľa výroku tohto rozsudku. Svoj nárok odôvodnil tým, maloletá U.Á. X. je jedným zo šiestich detí, ktoré pochádzajú z družného vzťahu rodičov. Rodina je dlhodobo vedená na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako problémová, z dôvodu zanedbávania osobnej starostlivosti rodičov o deti, ich dočasného umiestenia do náhradnej osobnej starostlivosti a do starostlivosti krízového strediska Nádej vo Vranove nad Topľou, ako aj z dôvodu záškoláctva a páchania protiprávnej činnosti maloletými deťmi. Rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, č.k.: 9P/168/2012 bola nad maloletými deťmi X., vrátane U., nariadená ústavná starostlivosť, ktorá bola vykonávaná v Detskom domove sv. Nikolaja, Duchnovičova 506, Medzilaborce. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 9P/55/2014 bola ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi zrušená a dňa 12.06.2014 boli maloleté deti prepustené do domáceho prostredia. Maloletá U. pokračovala v plnení povinnej školskej dochádzky v Spojenej škole internátnej vo Vranove nad Topľou. Začala sa dopúšťať záškoláctva a aj protiprávnej činnosti. Obvodné oddelenie PZ vo Vranove nad Topľou, Uznesením č. ORP-777/VT-VT-2014 zo dňa 2.11.2014 začalo trestné stíhanie U. X., ako obvinenej z prečinu krádeže. Jej dochádzka do školy bola nepravdivá a správanie nebolo na požadovanej úrovni. Bola vylúčená y z internátu pre konflikty medzi deťmi a vychovávateľmi a pre závislosť na cigaretách. Ide o dieťa, ktorého úroveň intelektu sa nachádza v pásme ľahkej mentálnej retardácie a jej osobnosť je sociálnokultúrne zaostalá, čo je podmienené najmä sociálnym prostredím a nedostatkom pozitívnych vzorov v primárnej rodine. Otec často požíva alkoholické nápoje a pod ich vplyvom je agresívny. Týmto správaním otca ospravedlňovala maloletá svoje úteky z domu a

drobné krádeže nedostatkom financií. Rodičia neboli schopní zabezpečiť adekvátnu starostlivosť svojej školopovinnej dcére. Maloletá vyrastala v málo podnetnom prostredí, jej vzdelávanie bolo ohrozené, výchova vážne narušená. Okresný súd Vranov nad Topľou vydal uznesenie č. 9P/24/2015 zo dňa 18.02.2015, ktorým nariadil, aby maloletá U. X., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., G. XXX/X, bola predbežne umiestnená v Detskom domove DKD DRaK, ul. K potoku 3, Prešov. Maloletá bola v uvedenom zariadení predbežne umiestnená dňa 2.3.2015.

Otec maloletej, L. X., O.. XX.XX.XXXX, sa na pojednávanie dňa 5.5.2015, nedostavil, no prostredníctvom zástupcu ÚPSVaR vo Vranove n/T. uviedol, že súhlasí s tým aby u maloletej, vzhľadom na jej výchovné problémy, bola nariadená ústavná starostlivosť.

Matka maloletej, Y. M., O.. XX.XX.XXXX, na pojednávaní uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou.

Kolíznym opatrovníkom súhlasil s návrhom navrhovateľa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: návrhom zo dňa 20.03.2015, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P 24/2015 zo dňa 18.2.2015, správou detského domova DKD DRaK, K Potoku 3 Prešov, správou Obce Vehec zo dňa 23.4.2015, správou OOPZ vo Vranove n/T. a zistil tento skutkový stav veci:

V správe detského domova DKD DRaK, K Potoku 3 Prešov, ktorá bola doručená tunajšiemu súdu dňa 23.04.2015, sa uvádza, že od doby umiestenia maloletej U. do zariadenia sa s ňou z iniciatívy detského domova jedenkrát kontaktovala jej matka. Počas rozhovoru matka prejavila záujem o návrat dieťaťa do jej starostlivosti, z dôvodu, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka žije usporiadaným spôsobom. Maloletú jedenkrát kontaktovala aj jej sestra. Dňa 9.4.2015 ušla maloletá U. spolu s inou klientkou detského domova do miestnej rómskej osady, v záujme kontaktovať sa so spolužiakmi ktorých poznala zo Špeciálnej základnej školy, ktorú navštevuje. Dňa 10.4.2015 bola maloletá OO PZ nájdená a predvedená späť do detského domova. Maloletá uviedla, že svoje konanie ľutuje. V školskom prostredí sa maloletá správa problematcky, vulgárne sa vyjadruje, vyhráňa sa a dožaduje sa fajčenia. V detskom domove sa maloletá správa slušne, avšak pravidlá dodržiava iba formálne, keďže očakáva udelenie vychádzky. U maloletej U. sú prítomné časté klamstvá, zavádzanie za účelom vytvorenia lepšieho dojmu o jej osobe. Evidentný je jej vysoký záujem o opačné pohlavie, žiť nespútaným a voľným spôsobom života bez pravidiel. Maloletá by dokázala prosperovať aj v prirodzenom rodinnom prostredí s presne vymedzenými pravidlami a dôkladnou starostlivosťou rodičov. V prípade dysfunkčnosti rodiny, neplnenia základných funkcií rodinného systému maloletá v starostlivosti rodičov zlyháva a správa sa problémovo.

Zo správy Obce Vehec doručenej tunajšiemu súdu dňa 29.04.2015, vyplýva, že Y. M. O.. XX.XX.XXXX, matka mal. U.Á. X., je nezamestnaná a poberá dávku v hmotnej núdzi. S druhom L. X., majú šesť detí, z toho sú tri nezaopatrené a školopovinné. Matka maloletej žije zlým morálnym spôsobom života a bola súdne trestaná odňatím slobody. Starostlivosť a výchovu svojich nezaopatrených detí zanedbáva. S deťmi žije v zlých sociálnych podmienkach, pričom sa ani nesnaží o vytváranie priaznivého prostredia pre riadny vývin detí. Ostatné maloleté deti Y. R. Y. sú záškoláci. L. X.M., otec maloletej nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Spolu so svojou družkou Y. M. a deťmi, žili v spoločnej domácnosti. Otec vo veľkej miere požíval alkoholické nápoje a dopúšťal sa krádeží. Starostlivosť o výchovu detí zanedbával.

Zo správy OO PZ Vranov nad Topľou doručenej doručenej tunajšiemu súdu dňa 30.4.2015, vyplýva, že maloletá U. X. bola obvinená z prečinu krádeže podľa § 212 ods.2 písm. a) Trestného zákona.

Matka maloletej na pojednávaní dňa 5.5.2015 uviedla, že je pravdou, že nezvládali výchovu maloletej. Tá sa dopúšťala záškoláctva a neplnila si svoju školskú dochádzku a je obvinená z prečinu krádeže. Matka maloletej ďalej uviedla, že dcéru nenavštevuje a neudržiava s ňou žiaden kontakt. Otec maloletej je toho času vo výkone trestu odňatia slobody. Čo sa týka sociálnych pomerov, matka uviedla, že je nezamestnaná a je poberateľkou sociálnej dávky 130,- eur plus rodinné prídavky na dve deti. Je ochotná prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným a to 30% zo sumy životného minima.

Podľa §54 ods. 1 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa §54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa §54 ods. 4 zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods.1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný a možno mu vyhovieť v celom rozsahu. Súd nariadil u maloletej U. X., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., G. XXX/X ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove DKD DRaK, Diamantová 5, Košice, v zariadení Detský domov DKD DRaK, K Potoku 3, Prešov, nakoľko návrat do domáceho prostredia momentálne nie je možný. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že u maloletej U. pretrvávajú vážne výchovné problémy. Menovaná vyžaduje jednotný výchovný prístup s jasne stanovenými hranicami a pravidlami. Nakoľko osobná starostlivosť rodičov o maloletú bola nezvládnutá, otec maloletej sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka nie je schopná zvládnuť starostlivosť o maloletú a zabezpečiť jej zdravý fyzický a psychický vývin, súd má za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme a v prospech maloletej.

Súd zaviazal rodičov maloletej U. X., platením vyživovacej povinnosti v sume 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu.

Na základe uvedených skutočností a zákonných ustanovení súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.